

SAMBOR ENLIGT SAMBOLAGEN

En artikelserie om sambos enligt svensk rätt.

KAPITEL 1

§ Lite allmänt om sambor enligt sambolagen

§ Sambor enligt sambolagen

JURISTMAGAZINET - EN TIDSKRIFT PÅ INTERNET

www.juristmagazinet.com

E-post/mail: christer@juristmagazinet.com

Mobil: 073-6452529

Sambos enligt sambolagen – en artikelserie hos Juristmagazinet. *av Christer Nilsson*

Publicerad 2012-11-01

KAPITEL 1

LITE ALLMÄNT OM SAMBOR OCH SAMBOLAGEN

När två personer bestämmer sig för att leva och bo tillsammans är det numera inte ovanligt att de gör det i form av sambos. Kärnfamiljen bildas fortfarande av par som väljer att gifta sig och leva tillsammans i ett äktenskap. Numera finns också formen registrerat partnerskap. Skälet till att man väljer formen sambos för sin sammanlevnad kan variera. Orsakerna kan grunda sig i de ekonomiska och juridiska skillnaderna men också så enkelt att ett par vill ha en kortare eller längre provotid innan det tar steget in i det äktenskapliga bandet.

Som jag nämnt tidigare så finns det juridiska skillnader beroende på om förhållandet är ett samboförhållande eller om man är gift och är makar.

De områden där skillnaderna är särskilt påfallande och är viktiga att tänka på är bland annat.

- Underhållsskyldigheten parterna emellan. Här ska kort konstateras att sambos inte har någon skyldighet att bidra till varandras underhåll eller ekonomiska behov. (Grauers, s. 229, Agell, s. 254). Enligt lag kan makar ha en sådan skyldighet. Se 6 kap. 1 § äktenskapsbalken, ÄktB.

- Giftorättsgemenskap - gäller endast om man är gift, d.v.s. makar emellan.
- Arvsrätt – enligt lag ärver makar varandra vilket inte sambos gör.

De här angivna skillnaderna ska senare behandlas i den här artikelserien. Men först ska en definition förklaras. När anses man vara sambor enligt sambolagen? Sambolag (2003:376).

Sambor enligt sambolagen (2003:376).

Enligt sambolagen anses man vara sambor om följande omständigheter(rekvisit) råder.

- Två personer bor stadigvarande tillsammans i ett parförhållande och de har ett gemensamt hushåll.
- Sambolagen gäller även för homosexuella par som är sambos.

Sambolagen gäller dock inte om en av parterna är gift eller är registrerad för ett partnerskap. (Se 1 § st. 1 och st. 3 – 4 sambolagen).

För att det ska anses föreligga ett samboförhållande krävs det således att samboendet ska ha en reell form av varaktighet. Korta eller tillfälliga förbindelser är inte tillräckligt. När det ska prövas om ett samboförhållande har en viss varaktighet kan det ha en viss betydelse om parterna kan visa att de har en gemensam vilja om att deras förhållande ska uppfattas som ett samboförhållande.

Personerna ska också sammanbo i ett parförhållande och det innebär att de lever i ett förhållande där det ingår ett sexuellt samliv men det kan också omfatta sådana gemenskaper som semester, vänner och en umgängeskrets.

Vidare ska parterna ha ett gemensamt hushåll. Här avses det att parterna delar på eller samarbetar om hemmets sysslor och hushållsekonomin. Det handlar alltså om ett samarbete om det vardagliga arbetet i hemmet och att parterna till viss del har en form av gemenskap eller samarbete i ekonomiska angelägenheter som berör det gemensamma hushållet.

Begreppet sambor i annan lag eller författning

Det förkommer att det talas om sambor i andra lagar än i sambolagen. Med sambor ska då tolkas utifrån den definition som sambor ges i sambolagen. Andra lagar där begreppet sambor finns omnämnt är till exempel i utlänningslagen och våra sociala lagar. I kapitel 2 behandlas dessa lagar mera utförligt. I kapitel 2 redovisas också rättsfall där det i domskälen på något sätt angetts en bedömning om det föreligger ett samboförhållande eller inte.

LITTERATUR

Prop. 2002/03:80 s. 24 – 29.

Grauers, Folke, Ekonomisk familjerätt – Makars & sambors egendom & bostad, gåva, arv, testamente & boutredning, 8 uppl. 2012 s. 229-232.

Agell, Anders, Brattström, Margareta Brattström, Äktenskap, Samboende, Partnerskap, 5 uppl. 2011, s. 254, 262 ff.

Håkansson, Göran, Sambolagen – en kommentar, 2010 s.11-17.

Teleman, Örjan, Bodelning – under äktenskap och vid skilsmässa, 5 uppl. 2011.